

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Hlinsko IV

Prioritní problémové oblasti a jejich příčiny

Aktualizovaná verze pro MAP IV

Spolufinancováno
Evropskou unií

1. Úvod

Dokument byl vypracován na základě dokumentace z předchozího projektu MAP III, s doplněním analytických podkladů ze Školského odboru, datových zdrojů z PAQ Resarch a vlastních analytických šetření. Na tvorbě se podílel Realizační tým MAP, členové pracovních skupin a byl předložen Řídicímu výboru MAP ORP Hlinsko IV. Dokument zachycuje hlavní problémy k řešení včetně popisu jejich příčin a slouží jako podklad pro vytvoření návrhů řešení těchto potíží. Je tedy součástí analytické části MAP a slouží jako podklad pro tvorbu priorit a cílů ve strategické části MAP, která se bude zabývat řešením těchto problémů.

2. Manažerské shrnutí

ORP Hlinsko čelí několika klíčovým problémům v oblasti vzdělávání a sociální situace. Nízké financování a omezené technické vybavení škol spolu s nedostatkem kvalifikovaných pedagogů brání kvalitnímu vzdělávání. Region dále zatěžuje vysoká míra socioekonomického znevýhodnění rodin, které omezuje schopnost rodičů podporovat děti ve studiu. Vysoká absence a vzdělávací neúspěšnost žáků, spolu s častou segregací, brání inkluzi a úspěšnému začlenění dětí. Doporučená řešení zahrnují zajištění lepšího financování škol, přístup k moderním technologiím, podporu rodin ve finanční tísní a posílení inkluzivního vzdělávání a psychologické pomoci ve školách, což by mohlo zvýšit kvalitu vzdělávání a životní úroveň v regionu.

Spolufinancováno
Evropskou unií

3. Hlavní problémy k řešení, jejich příčiny a možná řešení

3.1 Nízké financování škol a nedostatečné technické vybavení

- **Příčiny:** Nízké daňové příjmy obcí, prioritizace jiných oblastí ve veřejném rozpočtu, omezená podpora od státu a zřizovatelů.
- **Řešení:**
 - Zvýšení příspěvků na provoz škol, dotační programy pro modernizaci vybavení a lepší financování škol od státu.
 - Přesměrování části nepedagogické správy na zřizovatele, aby školní vedení mělo více času na pedagogický rozvoj.

3.2 Obtížnost získávání a udržení kvalifikovaných pedagogů

- **Příčiny:** Nízké platy, omezené kariérní možnosti, izolace regionu a nedostatečné možnosti profesního rozvoje.
- **Řešení:**
 - Zajištění financí na zvýšení platů a zlepšení kariérních příležitostí pro učitele.
 - Vytvoření regionálních center pro profesní rozvoj a zavedení online školení.
 - Nabídka ubytování a stipendií pro mladé učitele.

3.3 Socioekonomické znevýhodnění a destabilizující chudoba

- **Příčiny:** Vysoká míra exekucí, bytová nouze, nízké vzdělání rodičů a nedostatek pracovních příležitostí v regionu.
- **Řešení:**
 - Podpora oddlužení a informování rodin o možnostech sociální podpory.
 - Investice do obecního bytového fondu.
 - Spolupráce s komunitními centry a sociálními službami pro zajištění sociální podpory rodinám v nouzi.

3.4 Vzdělávací neúspěšnost a nerovnoměrné rozložení žáků

- **Příčiny:** Neprospívání, vysoká absence, nedokončování ZŠ, nedostatek podpůrných pedagogů a segregace žáků.

Spolufinancováno
Evropskou unií

- **Řešení:**
 - Zajistit dostatek podpůrných pracovníků (psychologů, speciálních pedagogů), organizovat pravidelné schůzky mezi školami a sociálními pracovníky.
 - Poskytování doučování a mimoškolních aktivit pro ohrožené žáky.
 - Podpora inkluzivního vzdělávání, zamezení vzniku segregovaných tříd a zajištění rovnoměrného rozložení pedagogické podpory.

3.5 Nedostatek inovací ve výuce a zastaralé didaktické metody

- **Příčiny:** Omezené financování a konzervativní přístup k výuce, slabé internetové připojení ve venkovských oblastech.
- **Řešení:**
 - Dotace na technické vybavení, zlepšení infrastruktury a internetového připojení v regionu.
 - Školení o moderních výukových metodách pro učitele, podpora zavádění digitálních nástrojů ve výuce.

3.6 Nízká účast v předškolním vzdělávání a socioekonomické bariéry dětí ve školství

- **Příčiny:** Omezené možnosti pro děti z chudých rodin, nedostatek zapojení rodičů a absence pedagogické podpory.
- **Řešení:**
 - Poskytování dopravy a obědů zdarma v MŠ, podpora pedagogických sborů při práci se znevýhodněnými dětmi.
 - Organizace osvětových programů pro rodiče a zajištění pomoci při zápisu dětí do mateřských škol.

Spolufinancováno
Evropskou unií

4. Závěr

V ORP Hlinsko byly identifikovány klíčové problémy, které významně ovlivňují kvalitu vzdělávání i životní podmínky obyvatel. Prvním z problémů je nízké financování škol a nedostatečné technické vybavení. Rozpočty obcí jsou omezené a prioritizace školství ve veřejném rozpočtu je slabá, což omezuje investice do modernizace výuky. Doporučuje se proto posílit financování škol z veřejných zdrojů a zavést dotační programy zaměřené na jejich modernizaci. Přetrvávajícím problémem je narůstající objem administrativy nesouvisející s pedagogickou činností. Doporučuje se poskytnout vedení škol více prostoru pro pedagogický rozvoj a strategické řízení škol.

Dalším problémem je náročnost získávání a udržení kvalifikovaných pedagogů. Nízké platy, omezené kariérní možnosti a izolace regionu od větších měst mohou snižovat atraktivitu pro kvalifikované učitele. Doporučené řešení zahrnuje navýšení platů pedagogů, vytvoření stipendijních programů a poskytnutí výhodného ubytování pro mladé učitele, kteří by měli o práci v regionu zájem. Pro rozvoj kvalifikace pedagogů se doporučuje vytvořit regionální centra profesního rozvoje, včetně možnosti online školení a mentoringu.

Socioekonomické znevýhodnění rodin představuje další zásadní výzvu. Vysoká míra exekucí, bytová nouze a omezené ekonomické příležitosti značně limitují schopnost rodin podporovat vzdělávání svých dětí. Řešení by mohlo zahrnovat poskytování poradenské podpory a informovanosti pro rodiny v exekuci. V tomto směru je klíčová spolupráce se sociálními službami a komunitními centry, aby byla zajištěna dostatečná podpora pro rodiny v nouzi.

Problematická je také vysoká míra vzdělávací neúspěšnosti a segregace žáků. V regionu je vyšší než průměrná míra absence, neprospívání, opakování ročníků a segregace žáků, což zhoršuje výsledky vzdělávání a budoucí možnosti dětí. Doporučuje se zajistit ve školách psychologickou a speciálně pedagogickou podporu a organizovat pravidelné schůzky mezi školami a sociálními pracovníky. Podpůrné programy, jako je doučování a mimoškolní aktivity, by mohly pomoci snížit riziko neúspěchu u ohrožených žáků. Podpora inkluzivního vzdělávání a omezení segregace žáků by zároveň přispěly k lepší integraci dětí do běžného školního prostředí.

Ve výuce chybí inovace a technologické vybavení, což je další významná oblast ke zlepšení. Školy pracují s omezeným technickým zázemím a výukové metody se vyznačují konzervativním přístupem. Doporučuje se proto zajistit školám přístup k moderním technologiím, zlepšit internetové připojení ve venkovských oblastech a nabídnout učitelům školení zaměřené na digitální nástroje a moderní výukové metody.

Poslední významnou oblastí je nízká účast dětí z chudších rodin v předškolním vzdělávání, která limituje jejich budoucí vzdělávací úspěšnost. Děti z rodin v nouzi čelí socioekonomickým bariérám, jež jim ztěžují zapojení do mateřských škol, a školy zároveň nedisponují dostatečnou podporou při práci s těmito dětmi. Zajištění dopravy do mateřských škol, poskytování obědů zdarma a nabídka poradenské pomoci rodičům při zápisu dětí do mateřských škol jsou efektivními kroky ke zvýšení účasti těchto dětí v předškolním vzdělávání.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Celkově se doporučuje, aby strategický plán pro ORP Hlinsko zahrnoval posílení financování škol, modernizaci vybavení, podporu inovativních výukových metod, systematickou podporu rodin v socioekonomické nouzi a komplexní plán zaměřený na zvýšení kvality vzdělávání. Tato opatření mohou pomoci zlepšit vzdělávací výsledky, snížit sociální nerovnosti a zvýšit celkovou kvalitu života dětí i jejich rodin v regionu.

Schváleno Řídicím výborem MAP ORP Hlinsko IV,

v Hlinsku, dne 26. 11. 2024

předseda ŘV MAP ORP Hlinsko IV